

گام آفتاب

ادبیات

سال یازدهم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ حرف «را» در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱ تو را نفس رعنا چو سرکش ستور
دوان می برد تا به سرشیب گور
- ۲ یکی را اجل در سر آورد جیش (لشکر)
سر آمد بر او روزگاران عیش
- ۳ طمع را نه چندان دهان است باز
که بازش نشیند به یک لقمه آز
- ۴ در آن روز کز فعل پرسند و قول
اولوالعزم را تن بلرزد ز هول

۲ در کدام بیت از مصدر «ساختن» در معنای «آهنگ کردن» استفاده شده است؟

- ۱ بساز ای مطرب خوش‌خوآن خوش‌گو
به شعر فارسی صوت عراقی
- ۲ جدا شد یار شیرینت کنون تنها نشین ای شمع
که حکم آسمان است این اگر سازی اگر سوزی
- ۳ از آن پس بسازید سهراب را
بندید یک شب بر او خواب را
- ۴ چه سازیم و این را چه درمان کنیم؟
به دانش مگر چاره جان کنیم

۳ در کدام بیت همه آرایه‌های «جناس، استعاره، کنایه و تشبیه» موجود است؟

- ۱ گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق
ساکن شود، بدیدم و مشتاق تر شدم
- ۲ مهمان سراسر است خانه دنیا که اندر او
یک روز این بیاید و یک روز آن رود
- ۳ آن کس که سر به جیب قناعت فرو نبرد
بگذار تا به چاه مذلت فرو رود
- ۴ گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟
اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۴ آرایه‌های مقابل همه ابیات به استثنای بیت ..... تماماً درست است.

- ۱ گر به مراد من روی و نروی تو حاکمی / من به خلاف رای تو گر نفسی ز من، ز من (جناس تام - ایهام)
- ۲ چشم که بر تو می‌کنم چشم حسود می‌کنم / شکر خدا که باز شد دیده بخت روشنم (جناس ناقص - استعاره)
- ۳ شهری اگر به قصد من جمع شوند و متفق / با همه تیغ برکشم وز تو سپر بیفکنم (مجاز - تضاد)
- ۴ دردی است در دلم که گر از پیش آب چشم / برگیرم آستین برود تا به دامنم (اغراق - حسن تعلیل)

۵ در همه ابیات به استثنای بیت ..... جای مضاف و مضاف‌الیه عوض شده است.

- ۱ کشور تدبیر را زیر و زبر سازد قضا
ور نه در ملک رضا نوشیروان عادل است
- ۲ غفلت ما را سبب عمر سبک جولان شده است
خواب ما را این صدای آب سنگین کرده است
- ۳ جان غافل را سفر در چار دیوار تن است
پای خواب آلوده را منزل کنار دامن است
- ۴ طفل طبعان را دل از بهر تماشا می‌دود
خو به عزلت کرده از سیر و تماشا فارغ است

۶ بیت زیر، با همه ابیات قرابت مفهومی دارد، به جز:

«چون شیر به خود سپه‌شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش»

- ۱ پارسا باش و نسبت از خود کن / پارسازادگی ادب نبود
- ۲ چو کنعان را طبیعت بی‌هنر بود / پیمبرزادگی قدرش نیفزود
- ۳ نباید کند جز که نام نکو / خردمند زین زیستن آرزو
- ۴ هنر بنمای اگر داری نه گوهر / گل از خار است و ابراهیم از آزر

۷ کدام مجموعه از ترکیب‌ها «اضافه تشبیهی» است؟

- ۱ مزید نعمت - شرط انصاف - مرغ سحر - کلاه شکوفه
- ۲ جیب مراقبت - امید اجابت - دیوار اُمت - قصه عشق
- ۳ پرده ناموس - اطفال شاخه‌ها - سرور کابنات - درگاه خدا
- ۴ دریای معرفت - شب جهل - شکوفه اشک - آتش عشق

۸ تعداد تشبیهات کدام بیت بیشتر است؟

- ۱ ای بهشتی رخ طوبی‌قد خورشید لقا
بشنو این بیت خوش از خسرو جاوید لقا
- ۲ از طاق ابروانت وز تار گیسوانت
هم خسته کمانیم هم بسته کمندیم
- ۳ تو مهر درخشنده و من ذره محتاج
تو خانه فروزنده و من خانه به دوشم
- ۴ گاهی از جلوه شیرین‌روشی مجنونم
گاهی از خنده شیرین‌منشی فهادم

۹ در کدام بیت، آرایهٔ متناقض‌نما (پارادوکس) مشهود است؟

- ۱ شب رفت صبح آمد، غم رفت فتوح آمد
 ۲ خوبان پارسی گو بخشندگان عمرند
 ۳ ای یوسف خوش‌نام ما، خوش می‌روی بر بام ما
 ۴ آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است
- خورشید درخشان شد تا باد چنین بادا
 ساقی بده بشارت رندان پارسا را
 ای در شکسته جام ما، ای بر دریده دام ما
 با دوستان مروّت با دشمنان مدارا

۱۰ مفهوم کلی همهٔ ابیات با یکدیگر متناسب هستند، به جز .....

- ۱ بنیاد خاک بر سر آب است از این سبب
 ۲ نظر به روی ارادت مکن به صورت دنیا
 ۳ جهان بر آب نهاده است و زندگی بر باد
 ۴ آن که گویند که بر آب نهاده است جهان
- خالی نباشد از خللی یا تزلزلی
 که التفات نکردند بر وی اهل معانی
 بر آب و باد کجا باشد اعتماد نشست
 مشنو ای خواجه که تا در نگری بر باد است

۱۱ در ابیات زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

- الف) باز گرد شمس می‌گردم، عجب!
 ب) به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرّین
- هم ز فرّ شمس باشد این سبب
 بکشید سوی خانه مه خوب خوش‌لقا را
- ۱ پنج - دو
 ۲ چهار - دو
 ۳ شش - یک
 ۴ چهار - یک

۱۲ تعداد «ترکیب‌های وصفی» و «اضافی» متن «نظر رستم دو اشکال اضافی نیز دارد: یکی آن که مرگش به خود او خاتمه نمی‌یابد، همهٔ نزدیکانش را دربرمی‌گیرد و ویرانی‌کشورش را هم به دنبال می‌آورد؛ دوم آن که مرگ او مساوی میدان خالی کردن کسانی خواهد بود که او را تجسم آرمان‌های خود می‌دانند.» به ترتیب، کدام است؟

- ۱ چهار - ده
 ۲ سه - یازده
 ۳ دو - دوازده
 ۴ یک - سیزده

۱۳ در همهٔ ابیات، تعداد تشبیه‌ها، یکسان است؛ به جز ...

- ۱ گرد شمع رُخت ای شوخ من سوخته جان
 ۲ مرغ دل در قفس سینهٔ من می‌نالد
 ۳ سری که داغ جنون بر گرفت از خاکش
 ۴ کرد شوق چمن وصل تو ای مایهٔ ناز
- پر چو پروانه کنم باز به پرواز امشب
 بلبل ساز تو را دیده هم آواز امشب
 چو آفتاب به افسر فرو نمی‌آید
 بلبل طبع مرا قافیه پرداز امشب

۱۴ مفهوم بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- «از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق
 روز اول رنگ این ویرانه ویران ساختند»
- ۱ عافیت می‌طلبی رو سر خودگیر که عشق
 ۲ دل خواست تا بر آید با عشق و بر نیامد
 ۳ نه مرد عشق او بودی دلا گفتیم و نشنیدی
 ۴ خانه از پای بست ویران است
- قهرمانی است که از دار بود چو گانش
 مردانه رفته باشی با عشق اگر بر آیی
 طریق عشق ورزیدی و حال خویشتن دیدی
 خواجه در بند نقش ایوان است

۱۵ در کدام بیت آرایه‌های «استعاره - کنایه - جناس تام (جناس همسان)» به کار رفته است؟

- ۱ خون صاحب‌نظران ریختی ای کعبه حسن
قتل اینان که روا داشت که صید حرمند
- ۲ جور دشمن چه کند گر نکشد طالب دوست
گنج و مار و گل و خار و غم و شادی به همد
- ۳ شهری اندر هوست سوخته در آتش عشق
خلقی اندر طلبت غرقه دریای غمند
- ۴ حرف‌های خط موزون تو پیرامن روی
گویبی از مشک سیه بر گل سوری رقمند

۱۶ وابسته‌های پیشین را بیابید و نوع آنها را مشخص کنید.

الف) پیش‌بینی نتیجه چنین برخوردی هم دشوار به نظر نمی‌رسید.

ب) با این وصف، شکست ما هیچ جای شگفتی نداشت.

۱۷ در عبارات زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) چندین درخت نامور که خدای عزوجل آفریده است.

ب) و سرو را هیچ از این نیست و همه وقتی خوش است.

۱۸ در بیت زیر فعل معلوم را بیابید و آن را مجهول کنید.

کرد فراموش ره و رفتار خویش ماند غرامت‌زده از کار خویش

۱۹ در بیت زیر آرایه‌های «اغراق، کنایه و جناس» را بیابید.

«چنان دید بر روی دشمن ز خشم که شد ساخته کارش از زهر چشم»

۲۰ در ابیات زیر نوع وابسته پیشین را مشخص کنید.

الف) به حسن دلبر من هیچ در نمی‌باید جز این دقیقه که با دوستان نمی‌باید

ب) آخر ای مطرب ازین پرده عشاق بگرد چند گویی، که مرا پرده به چنگ تو درید

۲۱ تعداد وابسته پیشین در کدام گزینه بیشتر است؟

الف) روزی چو پادشاهان، خواهم که بر نشینی تا بشنوی ز هر سو، فریاد دادخواهی

ب) به کسی نمی‌توانم که شکایت از تو خوانم همه جانب تو خواهند و تو آن کنی که خواهی

۲۲ در هریک از عبارات زیر، جایگاه دستوری (نوع وابسته) واژه «دیگر» را مشخص کنید.

الف) من مترصد فرصت بودم چون او بیرون رفتی چندان که بایستی بخوردمی و باقی سوی موشان دیگر انداختمی.

ب) دیگر روز آن کنجد را بخته کرد (پوست کند) و در آفتاب نهاد و شوی را گفت: مرغان را می‌ران.

۲۳ کدام بیت با بیت «در ره منزل لیلی که خطر هاست در آن / شرط اول قدم آن است که مجنون باشی» ارتباط معنایی دارد؟

الف) بزنی زخم، این مرهم عاشق است که بی زخم مردن غم عاشق است

ب) از آنها که خونین سفر کرده‌اند سفر بر مدار خطر کرده‌اند

۲۴ شاعر در بیت «بیا با گل لاله بیعت کنیم / که آلاله‌ها را حمایت کنیم» از مخاطب چه چیزی را خواستار می‌شود؟

۲۵ شعر «فصل عاشقی» سروده کدام شاعر ادبیات انقلاب اسلامی است؟

۲۶ در بیت زیر چند «ترکیب وصفی و اضافی» وجود دارد؟

«هزار سرو خرامان به راستی نرسند به قامت تو دگر سر بر آسمان سایند»

۲۷ در کدام بیت وابسته پیشین دیده نمی‌شود؟

الف) فدای جان تو گر جان من طمع داری غلام حلقه به گوش آن کند که فرماید

ب) می‌ندانم خطر دوزخ و سودای بهشت هر کجا خیمه زنی اهل دل آنجا آیند

۲۸ در هریک از ابیات زیر نوع وابسته پیشین را مشخص کنید.

الف) صد نعره همی‌آیدم از هر بن مویی خود در دل سنگین تو نگرفت سر موی

ب) ای هر دو دیده، پای که بر خاک می‌نهی آخر نه بر دو دیده من، به که خاک راه؟

۲۹ در جمله زیر، یک شاخص پیدا کنید.

«سید جواد و کدخدا وضعیت منابع آبی روستا را به مهندس کشاورزی گزارش دادند.»

۳۰ در متن زیر چند «صفت پیشین» وجود دارد؟

«پایه دوم را پس از وقفه کوتاهی با همان جمع دوستان شروع کردم. مثلاً حساب و جدول ضرب را در پایه‌های سوم، چهارم و پنجم به مرور به آنها یاد دادم.»

۳۱ واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

الف) تحت‌الحمايگی گرجستان نشان از به هم خوردن توازن قوای دو کشور همسایه بود.

ب) بزرگان طوایف و ولایات برای رسیدن به شاهی به جان همدیگر افتاده بودند.

پ) سپیده فردای گنجه با نهیب و صغیر گلوله‌های توپ روس باز شد.

۳۲ آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

کآب شیرین چو بخندی برود از شکرْت»

۲ تشبیه، ایهام، مجاز، حسن تعلیل

۱ استعاره، مجاز، کنایه، تلمیح

۴ تشبیه، ایهام، استعاره، ایهام تناسب

۳ استعاره، ایهام تناسب، تلمیح، تناقض

۳۳ آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

می‌رود آب حیات از چشمه نوش شما»

«آب آتش می‌برد خورشید شب‌پوش شما

۲ مجاز، جناس تام، تضاد، تلمیح

۱ استعاره، تشخیص، تلمیح، تضاد

۴ مجاز، ایهام، تشخیص، پارادوکس

۳ ایهام، استعاره، جناس تام، پارادوکس

۳۴ ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «مجاز، تشبیه، تناقض و جناس» کدام است؟

در پای سمند تو کنم نعل بهایی

الف) گر دست دهد دولت آنم که سر خویش

در حضرت سلطان که برد نام گدایی؟

ب) من خود به چه ارزم که تمنای تو ورزم

دشنام تو خوش‌تر که ز بیگانه دعایی

ج) بیداد تو عدل است و جفای تو کرامت

این بود که با دوست به سر برد وفايي

د) شاید که به خون بر سر خاکم بنویسند

۴ د، ب، الف، ج

۳ د، الف، ج، ب

۲ ج، د، الف، ب

۱ ج، الف، ب، د

۳۵ در کدام بیت، «جهش ضمیر» به چشم می‌خورد؟

زان رهگذر که بر سر کویش چرا رود

۱ ما را به آب دیده شب و روز ماجراست

که طاق ابروی یار منش مهندس شد

۲ طرب‌سرای محبت کنون شود معمور

ز خاک کالبدش صد هزار لاله برآید

۳ نسیم زلف تو چون بگذرد به تربت حافظ

که پیر می‌فروشانش به جامی بر نمی‌گیرد

۴ من این دلِ مرقع را بخواهم سوختن روزی

۳۶ همه ابیات به‌استثنای بیت ..... با هم تناسب معنایی دارد.

کی توان کردن شنا ای هوشمند

۱ عشق دریایی کرانه‌ناپدید

خواهی که زلف یار کنشی ترک هوش کن

۲ بر هوشمند، سلسله نهاد دست عشق

برون اند زین جرگه هشیارها

۳ پرستش به مستی است در کیش مهر

گر تو بیداد کنی شرط مروت نبود

۴ عاشقان را چو طلب باشد و قوت نبود

۳۷ در همه ابیات به‌استثنای بیت ..... آرایه «متناقض‌نما» به کار رفته است.

گرچه بیمارپرستی بتر از بیماری است

۱ من پرستار دو چشم خوش بیمار توام

تو اهل فضلی و دانش همین گناهت بس

۲ فلک به مردم نادان دهد زمام مراد

ای که در آغاز پایانی هنوز

۳ ختم پایانیم، مهر آغاز کن

بشکستن آن درست می‌دانستم

۴ من عهد تو سخت سست می‌دانستم

۳۸ کدام گزینه با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«رزق هر چند بی گمان برسد

شرط عقل است جستن از درها»

۱ چشم بستن ز تماشای دو عالم سهل است

سعی کن سعی که دل را نگران نگذاری

۲ از توکل در حنا مگذار دست سعی را

قفل روزی گر کلیدی دارد ابرام است و بس

۳ در این درگاه سعی هیچ کس ضایع نمی ماند

به قدر آنچه فرمان می بری فرمانروا گردی

۴ به اقتضای قضا کار خویش را بگذار

که سعی بیهده پاپوش می درد مثل است

۳۹ در کدام گزینه وابسته پیشین از نوع «صفت مبهم» به کار رفته است؟

۱ آن یکی دست تو گیرد وان دگر پرسش کند

وان دگر از لعل و شکر پیش باز آرد زکات

۲ چه غروری است در این سلطنت ای یوسف مصری

که دگر پرسش حال پدر پیر نکردی

۳ دل بستگی نیست به کام دو جهانم

با من بگذارید غم یار و دگر هیچ

۴ دگر پرسش، معانی و بیان بود

ز تشبیهات و از اقسام آن بود

۴۰ در کدام گزینه «شاخص» وجود ندارد؟

۱ دکتر محمد معین، اولین دارنده دکترای ادبیات فارسی در ایران بود.

۲ غلامحسین یوسفی، در کنار مرادش، امام رضا (ع) به خاک سپرده شد.

۳ عموی احمد، مهندس شرکت نفت است.

۴ کدخدا احمد، به مسائل و مشکلات مردم روستا رسیدگی می کند.

۴۱ با توجه به بیت زیر، کدام موارد کاملاً درست است؟

«گیرند مردم دوستان، نامهربان و مهربان

هر روز خاطر با یکی ما خود یکی داریم و بس»

الف) در بیت دو «واو» عطف وجود دارد.

ج) در بیت یک نقش تبعی یافت می شود.

ب) یک مسند در بیت وجود دارد.

د) در بیت یک صفت مبهم به چشم می خورد.

۱ الف، ب

۳ ب، د

۴ ج، د

۴۲ معنی «ساختن» در کدام بیت متفاوت است؟

۱ بیارید داننده آهنگران

یکی گرز سازند ما را گران

۲ دیدم که ملک فقر من از ملک جم به است

زر وام کردم از رخ و خاتم بساختم

۳ کیمیای عشق او از خون دلها ساختند

عاشقانش در طلب زین روی جانها باختند

۴ دوستان و دشمنان را آب و آتش فعل باشد

بدسگالان را بسوز و نیک خواهان را بساز

۴۳ در کدام بیت «نقش تبعی» یافت نمی شود؟

۱ تو خود چه لعبتی ای شهسوار شیرین کار

که در برابر چشمی و غایب از نظری

۲ امروز چنان بزی که فردا چو روی

خندان تو برون روی و گریان همه کس

۳ مشنوی دوست به غیر از تو مرا یاری هست

یا شب و روز به جز فکر توام کاری هست

۴ به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید

که سالک بی خبر نبود ز راه و رسم منزلها

۴۴ در متن زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

«در مطالعه شعر نیما، دید تازه او به جهان جلوه گر است؛ نگاه او به همه موجودات و دیگر پدیدهها یادآور نگاهی است که شاعران غرب به این

پدیدهها دارند. دید اجتماعی نیما که در سرودههای نمادین و انتقادی او تجلی می یابد، در ادب فارسی نوین جایگاه ویژه دارد.»

۱ ده - هشت

۲ یازده - نه

۳ ده - نه

۴ یازده - هشت

۴۵ آرایه‌های «تشبیه، استعاره، اغراق، تلمیح و پارادوکس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) نیست بی‌اسرار وحدت می پرستی‌های ما / آتش ایمن ز چوب تاک می‌بینیم ما
 ب) کلاه گوشه اقبال ماست بی‌کلهی / گذشتگی ز دو عالم بود جنیبت ما
 ج) از گوهر ما گرچه خورد چشم جهان آب / از گرد یتیمی است همان پیرهن ما
 د) از صحبت ما فیض توان برد به دامن / زلف شب قدر است دل پرشکن ما
 ه) به زیر تیغ فشردیدم پای خود چندان / که کوه بست کمر پیش بردباری ما

۱) د، ج، ه، ب، الف   ۲) د، ج، ه، الف، ب   ۳) ج، د، ب، الف، ه   ۴) ج، د، ه، الف، ب

۴۶ در همه عبارت‌ها به استثنای عبارت ..... آرایه‌های «تشبیه و پارادوکس» هر دو وجود دارد.

- ۱) صدای سایش بال‌های خیال تنها سخنی است که سکوت ابدی کویر را نشان می‌دهد.
 ۲) کویر انتهای زمین است، پایان سرزمین حیات است، در کویر گویی به مرز عالم دیگر نزدیکیم.
 ۳) شب کویر، این موجود زیبا و آسمانی شبی است که از بامداد آغاز می‌شود، شب کویر به وصف نمی‌آید.
 ۴) آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.

۴۷ بیت زیر را معنا کنید.

بیامد به درگاه سالار نو / بدیدنش آن جا و برخاست غو»

۴۸ کتاب «روضه خلد» نوشته کیست؟

۴۹ به گفته غلامحسین یوسفی در چشمه روشن، در اساطیر ایران، «مار» مظهر چیست؟

۵۰ با توجه به متن غلامحسین یوسفی در درس «کاوه دادخواه»، ضحاک چند بار فریب ابلیس را می‌خورد؟

۵۱ با توجه به متن غلامحسین یوسفی در درس «کاوه دادخواه»، چهره ضحاک در کتاب «اوستا» چگونه ترسیم شده است؟

۵۲ در بیت زیر آرایه‌های «جناس، استعاره و کنایه» را بیابید.

یکی بی‌زیان مرد آهنگرم / ز شاه آتش آید همی بر سرم»

۵۳ در مصراع اول بیت زیر هسته را بیابید و وابسته‌های پسین و پیشین را مشخص کنید.

یکی بی‌زیان مرد آهنگرم / ز شاه آتش آید همی بر سرم»

۵۴ کدام یک از ابیات زیر نشان‌دهنده رفتار ریاکارانه ضحاک است؟

- الف) ز بیم سپهد همه راستان / بر آن کار گشتند همداستان
 ب) بدو گفت مهتر به روی دژم / که بر گوی تا از که دیدی ستم

۵۵ عبارات کنایی زیر معنا کنید.

الف) پشت راست کردن: .....

ب) سر اندر کشیدن: .....

ج) سر از بند بیرون کردن: .....

۵۶ واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

«از آن پس چنین گفت با موبدان / که ای پُر هنر باگهر بخردان»

۵۷ در بیت زیر چندبار فعل حذف شده است؟

«هنر خوار شد جادویی ارجمند / نهان راستی آشکار گزند»

۵۸ در بیت زیر آرایه‌های «کنایه، تضاد، استعاره و واج‌آرایی» را بیابید.

«نهان گشت کردار فرزنانگان / پراکنده شد نام دیوانگان»

۵۹ جدول زیر را کامل کنید.

صفت فاعلی	صفت مفعولی	صفت لیاقت	بن مضارع	فعل
				دارد می لغزد
				بچکد
				بگسلد
				می انبارد

۶۰ در متن زیر صفت‌های بیانی را بیابید و نوع آنها را مشخص کنید.

«بیشتر این داستان‌ها پس از انطباق بر احوال تاریخی و باورها و معتقدات قومی، به‌طور کلی به هنگام سفر به آینده تجربه‌های آموختنی روزگاران را در خود جذب می‌کنند.»

۶۱ در متن زیر صفت‌های نسبی را پیدا کنید و نوع آنها را مشخص کنید.

«وقتی فرهنگی از مسیر پرتلاطم تاریخ زیر و زبر می‌آید، هم بنا به اوضاع و احوال محیط و هم، بسته به موقعیت‌های فکری، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، مواد و مصالحی از مسیر خویش برمی‌گیرد و پس از جذب آن اندوخته به صورت‌های گوناگون در کلیت ساختمان خویش به کار می‌گیرد.»

۶۲ در مصراع اول بیت زیر «قید» را مشخص کنید.

«از آنها که خونین سفر کرده‌اند / سفر بر مدار خطر کرده‌اند»

۶۳ در بیت زیر چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

«سوار عقل که باشد که پشت ننماید؟ / در آن مقام که سلطان عشق روی نمود؟»

۶۴ ترتیب آرایه‌های «جناس، تشخیص، مجاز، تضاد» در کدام ابیات است؟

الف) پیش رفتار تو پا برنگرفت از خجلت / سرو سرکش که به ناز از قد و قامت برخاست
ب) ای نسیم کوی معشوق این چه باد خرم است / تا کجا بودی که جانم تازه می‌گردد به بوی
ج) پی دیدن خرامش سر کوچه‌ها ستادم / پی جلوهٔ جمالش در خانه‌ها نشستم
د) چگونه از خط حکم تو سر بگردانم / که من مطیعم و حکم تو پیش بنده مطاع

۱ الف، ب، د، ج   ۲ ب، الف، ج، د   ۳ ب، الف، د، ج   ۴ د، ب، ج، الف

۶۵ نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه تماماً درست است؟

۱ از ترش رویان شود ماتم سرا دارالسرور / ره مده رضوان به جنت زاهد دل‌مردده را (مسند، نهاد)
۲ پیام داد که خواهم نشست با نردان / بشد به رندی و دردی کشیم نام و نشد (مضاف‌الیه، نهاد)
۳ دلا چگونه کنم چاره اضطراب تو را / خدا خراب کند خانهٔ خراب تو را (منادا، مفعول)
۴ دلم چگونه نیچد به خود چو مار امشب / فتاده در کف اغیار، زلف یار امشب (قید، صفت)

۶۶ در منظومهٔ زیر، چند تشخیص وجود دارد؟

«من صدای قدم خواهش را می‌شنوم / و صدای پای قانونی خون را در رگ. / تپش قلب شب آدینه، / و صدای کفش ایمان در کوچه شوق، / و صدای باران روی پلک‌تر عشق، / روی موسیقی غمناک بلوغ»

۱ چهار   ۲ پنج   ۳ شش   ۴ هفت

۶۷ ترتیب توالی ابیات زیر براساس آرایه‌های «ایهام - مجاز - متناقض‌نما - اغراق» کدام است؟

الف) من نشاطی را نمی‌جویم به‌جز اندوه عشق / من بهشتی را نمی‌خواهم به غیر از کوی دوست
ب) دل من تاب سر زلف تو دارد آری / کس به‌جز گوی تحمّل نکند چوگان را
ج) تو که ترک سر نگفتی ز پیش چگونه رفتی؟ / تو که نقد جان ندادی ز غمش چگونه رستی؟
د) گشت فراق و وصل تو مرگ و بقای عاشقان / گشتی و زنده ساختی ای تو خدای عاشقان
ه) تو به هنگام سخن گر نشوی موی شکاف / کس نیابد ز دهان تو نشان، یک سر موی

۱ هـ - ج - الف - ب   ۲ د - ب - الف - هـ   ۳ ب - ج - د - الف   ۴ ب - ج - الف - هـ

۶۸ در همه ابیات به جز ... هر دو آرایه جناس و تضاد وجود دارد؟ (با تغییر)

دهد از نیش نوش و خیری از خار	نهد در نار، نور و مهره در مار	۱
نماند هیچ کس او ماند و بس	کسی با او نه و او با همه کس	۲
جهان داری که در ملکش خلل نیست	خداوندی که در ذاتش علل نیست	۳
داغ جفا به سینه‌ام طوق وفا به گردنم	قمری باغ او منم تا بشناسیم ببین	۴

۶۹ عبارت «هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به‌عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.» با کدام بیت تناسب مفهومی

ندارد؟

جای دگر ز پرتوش آفاق با ضیاست	جایی اگر ز غیبت او تیره شد جهان	۱
به روز دولت و نکبت که کار کار خداست	تو کار خویش به فضل خدای کن تفویض	۲
گمان مبر که دگرگون شود هر آنچه قضاست	بدان قدر که تو جدی نمایی و جهدی	۳
تبارک الله از این فتنه‌ها که در سر ماست	سرم به دینی و عقبی فرو نمی‌آید	۴

۷۰ در همه گزینه‌ها آرایه «مجاز» وجود دارد؛ به جز گزینه ..... .

تا چاشتگاه به صید مشغول بودند. پس، به کران آب فرود آمدند و خیمه‌ها و شرع‌ها زده بودند.	۱
امیر محبوب گشت از مردمان، مگر از اطبا و تنی چند از خدمتکاران مرد و زن و دل‌ها سخت متخیر شد تا چون شود.	۲
و به زودی به کوشک آمد که خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود و اضطراب و تشویش بزرگ به پای شده.	۳
تا این عارضه اوفتاده بود بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش نکت بیرون می‌آورد.	۴

۷۱ متن زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«سَخاک، به کيفر کارهای زشت خود گرفتار بود؛ هرچه بیشتر مردم را از میان می‌برد، بیشتر در لجه بدنامی و بغض و نفرت همگان فرو می‌رفت، تا سرانجام از پا درآمد و در بند شد.»

شاهباز غمت از صید دل مسکینان	هیچ نگذاشت که بر عزم شکار آید باز	۱
شهباز غمت راست کبوتر دل سلمان	درباب که بر صید کبوتر زده‌ای باز	۲
شهر زاغ و زغن زیبای صید و قید نیست	این کرامت همره شهباز و شاهین کرده‌اند	۳
کبک، موری خورد و باز آمد قصاص از کبک خواست	پس عقابی رفت و با باز آن عمل بنیاد کرد	۴

۷۲ در منظومه زیر، به ترتیب چند «ترکیب وصفی و اضافی» وجود دارد؟

«تو تنهات از شجاعت، در گوشه روشن وجدان تاریخ ایستاده‌ای / به پاسداری از حقیقت / و صداقت، شیرین‌ترین لبخند بر لبان اراده‌توست / بر تالابی از خون خویش در گذرگاه تاریخ ایستاده‌ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی»

۱ - سه - پنج	۲ - سه - شش	۳ - چهار - پنج	۴ - چهار - شش

۷۳ معنی واژه «سبک» در کدام گزینه، مانند ابیات زیر است؟

«چو برخواند کاوه همه محضرش	سبک، سوی پیران آن کشورش
خروشید کای پایمردان دیو	بریده دل از ترس گیهان خدیو»
۱ - هم در این غرقاب عزلت خوش‌ترم کز عقل و روح	هم سبک چون بادبانم هم گران چون لنگرم
۲ - چو یاقوت باید سخن بی‌زبان	سبک‌سنگ، لیکن بهایش گران
۳ - مگر با من او چون برادر شود	بد روز بر من سبک‌تر شود
۴ - وگر فضایل طبعش به کوه برشمرند	سبک ز فصاحتش کوه را برآید پر

۷۴ * آرایه‌های «جناس و تلمیح» در کدام بیت به کار رفته است؟ (با تغییر)

من به هر جمعیتی نالان شدم	۱
هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش	۲
نی حدیث راه پر خون می کند	۳
محرم این هوش جز بی هوش نیست	۴
- جفت بدحالان و خوش حالان شدم
باز جوید روزگار وصل خویش
قصه‌های عشق مجنون می کند
مر زبان را مشتری جز گوش نیست

۷۵ * در همهٔ ابیات به جز بیت ..... متناقض نما موجود است.

تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی	۱
این مقرر شد که هرگز نیست راحت در جهان	۲
هر کس که تو را به دوستی تکیه بر اوست	۳
با من آمیزش او الفت موج است و کنار	۴
- گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش
راحتی گر هست در ترک امید راحت است
چون درنگری دشمن جان تو هم اوست
دم به دم با من و پیوسته گریزان از من

۷۶ * در همهٔ ابیات، واژه‌ای یافت می شود که «هم آوا» دارد؛ به جز:

به لب چون برد راح ارغوانی	۱
تو صیدی افکنی بر خاک چالاک	۲
در او رضوان به منت گشته مزدور	۳
نگون از کوه سیل از ابر آذار	۴
- به کوثر داد آب زندگانی
نبندی از غرور او را به فتراک
ز خاکش برده عطر طره حور
تو گفتی کوه کن گرید به کهسار

۷۷ * برای هریک از ویژگی‌های شعر حماسی، نمونه‌های از متن درس «کاوهٔ دادخواه» انتخاب کنید.

• زمینهٔ ملی

• زمینهٔ قهرمانی

۷۸ * در بیت زیر، کلمهٔ «گر» در چه معنایی به کار رفته است؟

تو شاهی و گر اژدهایپیکری

بباید زدن داستان، آوری

۷۹ * از مصدر «ترسیدن» افعال خواسته شده را بسازید.

ماضی نقلی: .....

ماضی استمراری: .....

مضارع التزامی: .....

۸۰ * از مصدر «ارزیدن» افعال خواسته شده را بنویسید.

مضارع اخباری: .....

ماضی بعید: .....

آینده: .....

۸۱ * در ابیات زیر زمان افعال را مشخص کنید.

الف) هنر نمی خرد ایام و بیش از اینم نیست
ب) از بهر بوسه‌ای ز لبش جان همی دهم

کجا روم به تجارت بدین کساد متاع
اینم همی ستاند و آنم نمی دهد

۸۲ * در ابیات زیر زمان افعال را بنویسید.

الف) سیاه‌نامه‌تر از خود کسی نمی بینم
ب) چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی

چگونه چون قلم دود دل به سر نرود
که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم

۸۳ * در عبارت زیر آرایه‌های «تناسب و تشبیه» را بیابید.

«صبح بود و پرتو آفتاب مانند طلا روی امواج دریا می درخشید.»

۸۴ * با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«جو غلتید در خاک آن ژنده‌فیل» بزد بوسه بر دست او جبرئیل»

الف) منظور از «ژنده‌فیل» چه کسی است؟

ب) چرا جبرئیل دست امیرالمؤمنین (ع) را می‌بوسد؟

۸۵ * پیام بیت زیر بنویسید.

«شیر حَقَمَ نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا»

۸۶ * در بیت زیر کدام آرایه ادبی محسوس‌تر است؟

«دم تیغ بر گردنش چون رسید / سر عمرو صد گام از تن پرید»

۸۷ * در بیت زیر آرایه‌های «مجاز، کنایه، تشخیص و جناس» را بیابید.

«پرید از رخ کفر در هند رنگ / تپیدند بت‌خانه‌ها در فرنگ»

۸۸ * کلمات ستون اول را به معادل آن در ستون دوم ربط دهید.

آواز	ژنده
مهیب	سهم
ترس	پور
پسر	آوردگاه
شیر	لحن
نبردگاه	غضنفر

۸۹ * در بیت زیر آرایه‌های «کنایه و تشبیه» را بیابید.

«جو نمود رخ شاهد آرزو / به هم حمله کردند باز از دو سو»

۹۰ * عبارات کنایی زیر را معنا کنید.

الف) عَلمَ کردن (ب) دندان به دندان خاییدن

۹۱ * در بیت زیر آرایه‌های «واج آرایی، مجاز، تشبیه و کنایه» را بیابید.

«نخست آن سیه‌روز برگشته‌بخت / برافروخت بازو چو شاخ درخت»

۹۲ * شعر «حمله حیدری» سروده کیست؟

۹۳ * «حمله حیدری» در چه قالبی سروده شده است؟

۹۴ * در بیت زیر آرایه‌های «جناس، کنایه، مجاز و واج آرایی» را بیابید.

«دلبران میدان گشوده نظر / که بر کینه اول که بندد کمر»

۹۵ * در کدام گزینه با افزودن پسوند «ا» به بن مضارع آن‌ها، «صفت» ساخته می‌شود؟

۱) شنیدن، خواندن، رفتن   ۲) کوشیدن، دانستن، خواستن   ۳) بریدن، نشستن، آمدن   ۴) رسیدن، خوابیدن، آسودن

۹۶ * آرایه‌های مقابل کدام بیت، «تماماً» درست است؟

۱) در چنگ آرزویت سوزم چو عود و سازم / چون چنگم از بسازی، چون عودم از بسوزی (ایهام تناسب، حسن تعلیل)

۲) تا در غمت گریان شدم هم شاد و هم خندان شدم / این گریه مستانه شد سرمایه خندیدنم (پارادوکس، حس آمیزی)

۳) کی به اقیانوس وصلت دست می‌یابم که هست / طالع طوفانی از هجران طولانی تو (جناس، تضاد)

۴) چشمه حیوان به تاریکی در است / لؤلؤ اندر بحر و گنج اندر خراب (تلمیح، استعاره)

۹۷ * نقش‌های اصلی واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟

«چرا غم دگران می‌کند پَریشانم / اگر نه رشته جان‌ها به یکدگر بسته است؟»

۱) نهاد، قید، مفعول، مفعول   ۲) نهاد، مسند، مفعول، نهاد   ۳) مضاف‌الیه، مسند، نهاد، مفعول   ۴) مفعول، قید، مفعول، نهاد

۹۸ در همه گزینیه‌ها به جز گزینۀ ..... آرایۀ تشخیص وجود دارد.

۱	اگر غم لشکر انگیزد که خون عاشقان ریزد	۱	من و ساقی بر او تازیم و بنیادش بر اندازیم
۲	حافظ عروس طبع مرا جلوه آرزوست	۲	آیینۀ ای ندارم از آن آه می کشم
۳	دل بیمار شد از دست رفیقان مددی	۳	تا طبیبش به سر آریم و دوائی بکنیم
۴	ما بر آریم شبی دست و دعایی بکنیم	۴	غم هجران تو را چاره ز جایی بکنیم

۹۹ در همه گزینیه‌ها، به جز گزینۀ ..... آرایۀ متناقض نما (پارادوکس) به کار رفته است.

۱	آزاد بنده‌ای که بُود در رکاب تو	۱	خرّم ولایتی که تو آن جا سفر کنی
۲	با سر زلف پراکنده بیا در مجمع	۲	تا بدانند که سرمایه سودای منی
۳	به یاد کاکل پرتاب و زلف پرچینش	۳	دل من است که هم جمع و هم پریشان است
۴	من و زهر تو که هم زهری و هم تریاقی	۴	من و درد تو که هم دردی و هم درمانی

۱۰۰ همه ابیات به استثنای بیت ..... پاسخ مثبت مردم به دعوت کاوه تحت عنوان بیت:

«بیوید کاین مهتر آهر من است / جهان آفرین را به دل دشمن است» است.

۱	چو کاوه برون آمد از پیش شاه	۱	بر او انجمن گشت بازارگاه
۲	سوی لشکر آفریدون شدند	۲	ز نیرنگ ضحاک بیرون شدند
۳	هم آن گه یکایک ز درگاه شاه	۳	بر آمد خروشیدن دادخواه
۴	همی رفت پیش اندرون مرد گرد	۴	سپاهی بر او انجمن شد نه خرد

۱۰۱ مفاهیم «اغتنام فرصت، تلاش، توصیه به خویشتن داری، مذمت نفس پرستی» در کدام ابیات به ترتیب وجود دارد؟

الف) اگر بر خرد چیره گردد هوا	ب) که اندر جهان سود بی رنج نیست	ج) هنر با خرد در دل مرد تند	د) چو کاهل شود مرد هنگام کار
نخواهد به دیوانگی بر گوا	هم آن را که کاهل بود، گنج نیست	چو تیغی که گردد ز زنگار کند	از آن پس نیاید چنان روزگار
- ۱ د، ب، ج، الف   ۲ ب، ج، د، الف   ۳ الف، ب، ج، د   ۴ د، الف، ج، ب

۱۰۲ در کدام بیت «ترکیب‌های وصفی» بیشتری دیده می‌شود؟

۱	میان موج می‌رقصید در آب	۱	به رقص مرگ، اخترهای انبوه
۲	ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی	۲	بنای زندگی بر آب می‌دید
۳	خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود	۳	دل شب می‌درید و پیش می‌رفت
۴	ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک	۴	خدا داند چه افسرها که رفته

۱۰۳ در همه گزینیه‌ها به جز گزینۀ ..... متضاد یکی از واژه‌های «سهم، ژنده و پوشیده» به کار رفته است.

۱	بزد کوس و آورد بیرون صلیب	۱	صلیبی بزرگ و سیاهی مهیب
۲	خارش همه شجاعت و یارش همه سخا	۲	رسته به آب رحمت و حکمت بر او رطب
۳	مرا تیر و پیکان آهن گذار	۳	همی بر برهنه نیاید به کار
۴	ز دستور پرسیم یکسر سخن	۴	چو کاری نو افگند خواهیم زبن

۱۰۴ آرایه‌های بیت: «خشت زیر سر و بر تارک هفت اختر پای / دست قدرت نگر و منصب صاحب جاهی» در کدام گزینیه تماماً درست است؟

۱	استعاره، جناس، کنایه، پارادوکس	۲	استعاره، تضاد، تشبیه، مراعات نظیر
۳	تشبیه، جناس، تشخیص، مجاز	۴	تضاد، مراعات نظیر، حسن تعلیل، مجاز

۱۰۵ مجهول کردن جملات در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ ما باده زیر خرقة نه امروز می کشیم
 ۲ معرفت نیست درین قوم خدایا سببی
 ۳ بیار زان می گلرنگ مشک بو جامی
 ۴ خدای را به می ام شستشوی خرقة کنید
- صد بار پیر میکند این ماجرا شنید: باده کشیده می شود.
 تا برم گوهر خود را به خریدار دگر: گوهر برده شود.
 شرار رشک و حسد در دل گلاب انداز: جام آورده بشود.
 که من نمی شنوم بوی خیر ازین اوضاع: خرقة شستشو شد.

۱۰۶ مفهوم کَلّی بیت زیر چیست؟

- «فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد
 در غیرت ما نیست که در ننگ بمیریم»
- ۱۰۷ در شعر «یاران عاشق» مقصود از یاران عاشق، چه کسانی هستند؟ در بیت سوم این شعر به کدام ویژگی آنها اشاره شده است؟

۱۰۸ در بیت آخر شعر «یاران عاشق» بر کدام یک از ارزش های انقلاب اسلامی تأکید شده است؟

۱۰۹ شعر «صبح بی تو» در چه قالبی سروده شده است؟

- ۱۱۰ مفهوم بیت زیر را بنویسید.
 خواستم از رنجش دوری بگویم یادم آمد
 عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد
- ۱۱۱ در بیت زیر چه آرایه هایی وجود دارد؟
 بی تو می گویند تعطیل است کار عشق بازی
 عشق اما کی خبر از شنبه و آدینه دارد

۱۱۲ نخست، مفهوم کَلّی بیت های زیر را بنویسید؛ سپس برای هر یک، بیتی متناسب از متن درس «یاران عاشق» بیابید.
 الف- ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز
 ب- چه از تیر و چه از تیغ، شما روی نتابید

کان سوخته را جان شد و آواز نیامد «سعدی»
 که در جوشن عشقید، که از کرب و بلا بیاید «حمید سبزواری»

۱۱۳ مضمون شعر «صبح بی تو» چیست؟

۱۱۴ در عبارات زیر هسته و نوع وابسته را مشخص کنید.

الف) تا آن روزها کلاس هشتم بودم.
 ب) طلبه جوان پا به درون آن حیاط محقر گذاشت.

۱۱۵ شعر زیر را معنا کنید.

«ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش
 وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش»

۱۱۶ در عبارات زیر، آرایه های «متناقض نما، تناسب و تشبیه» را بیابید.

«ما در سایه خورشیدی ترین مرد قرن به بار عام رحمت الهی راه یافتیم و صبح روشن آزادی را به تماشا نشستیم»

۱۱۷ با توجه به رباعی زیر بیت اول چند جمله دارد؟

«ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش
 جز تو که فرات رشحه ای از یم توست»

وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش
 دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش»

۱۱۸ رباعی زیر سروده کدام شاعر معاصر است؟

«ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش
 جز تو که فرات رشحه ای از یم توست»

وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش
 دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش»

۱۱۹ مفهوم کَلّی رباعی زیر به کدام ویژگی حضرت عباس (ع) در واقعه عاشورا می پردازد؟

«ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش
 جز تو که فرات رشحه ای از یم توست»

وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش
 دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش»

۱۲۰ در بیت زیر مرجع ضمیر «تو» چه کسی است؟

«جز تو که فرات رشحه ای از یم توست
 دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش»

۱۲۱ شاعر در بیت زیر چندبار از آرایه «حسن تعلیل» بهره گرفته است؟ توضیح دهید.

«ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش
 وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش»

۱۲۲ در بیت «ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش / وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش» آرایه های «نغمه حروف و تشخیص» را بیابید.

۱۲۳ در کدام بیت تعداد وابسته‌های پیشین بیشتر است؟

الف) هرگز آن دل بنمیرد که تو جانش باشی   نیکخت آن که تو در هر دو جهانش باشی
ب) به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقی   به صد دفتر نشاید گفت حسب‌الحال مشتاقی

۱۲۴ در کدام جمله وابسته پیشین اسم، «شاخص» نامیده می‌شود؟

الف) ستوان علوی فرماندهی عملیات سپاه را به عهده گرفت.
ب) عمومی علی، خانه خود را اجاره داد.

۱۲۵ در بیت زیر آرایه‌های «کنایه، تشبیه، واج‌آرایی» را بیابید.

«چه جانانه چرخ جنون می‌زدند   دف عشق با دست خون می‌زدند»

۱۲۶ جدول زیر را کامل کنید.

صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	بن مضارع	فعل
				می‌شنود
				دارم می‌طلبم
				می‌فروشم
				پبندارم
				مانده بودم

۱۲۷ جدول زیر را کامل کنید.

صفت فاعلی	صفت مفعولی	صفت لیاقت	بن مضارع	فعل
				شناخت
				دارد می‌آید
				داشت می‌گفت
				خواهی رفت

۱۲۸ در عبارت «الهی ترسانم از بدی خود» از شیوه بلاغی استفاده شده است یا عادی؟

۱۲۹ جمله زیر براساس شیوه بلاغی است یا عادی؟

«بزرگ‌مردی بود خواجه نظام‌الملک.»

۱۳۰ در بیت زیر از شیوه بلاغی استفاده شده است یا عادی؟

«دریاب کنون که نعمتت هست به دست   کاین دولت و ملک می‌رود دست به دست»

۱۳۱ در متن زیر دو «تناقض» و دو «کنایه» بیابید.

«این شیخ همیشه شاب، پیرترین و جوان‌ترین شاعر زبان فارسی، معلّم اوّل، که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مهر یک پرستار، چشم عقاب و لطافت کبوتر»

۱۳۲ در عبارت زیر آرایه‌های «حسن آمیزی و کنایه» را بیابید.

«برای من قصه‌های شیرینی می‌گفت.»

گام آفتاب